



# Årsrapport 2019

## Trafiknämnden

Rapport från  
stadsrevisionen  
Nr 15, 2020  
Dnr: 3.1.4–19/2020

Den kommunala revisionen är fullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivs i nämnder och bolag. Stadsrevisionen i Stockholm stad granskar nämnders och styrelserns ansvarstagande för att genomföra verksamheten enligt fullmäktiges uppdrag. Stadsrevisionen omfattar både de förtroendevalda revisorerna och revisionskontoret.

I årsrapporter för nämnder och bolagsstyrelser sammanfattar stadsrevisionen det gångna årets granskningar och bedömningar av verksamheten. Granskningar som genomförs under året kan också publiceras som projektrapporter.

Publikationerna finns på stadsrevisionens hemsida, [stad.stockholm/revision](http://stad.stockholm/revision). De kan också beställas från revisionskontoret, [revision.rvk@stockholm.se](mailto:revision.rvk@stockholm.se).

Till  
Trafiknämnden

## Årsrapport 2019

Revisorerna i revisorsgrupp 2 har avslutat revisionen av trafiknämndens verksamhet under 2019.

Revisorerna har den 18 mars 2020 behandlat bifogad årsrapport och överlämnar den till trafiknämnden för yttrande senast den 30 juni 2020.

På uppdrag av revisorerna i revisorsgrupp 2.

Ulf Fridebäck  
Ordförande

Tomasz Czarnik  
Sekreterare

# Sammanfattning

I denna rapport redovisas resultat och bedömningar utifrån revisionskontorets granskningar.

## **Verksamhet och ekonomi**

Sammantaget bedöms att trafiknämnden i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Bedömningen grundar sig på att det verksamhetsmässiga resultatet är förenligt med kommunfullmäktiges mål för verksamheten samt om lagstiftning och andra föreskrifter har efterlevts.

## **Intern kontroll**

Den samlade bedömningen är att nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten har varit tillräcklig. Arbetet med den interna kontrollen är en integrerad del i styrning och uppföljning. Vidare finns systematiskt ordnade kontroller i organisation, system, processer och rutiner. Däremot har revisionen genomfört en granskning som omfattat nämndens arbete med kontinuitetsplanering. I granskningen noterades väsentliga avvikelser. Nämnden rekommenderas att utarbeta och implementera kontinuitetsplaner samt säkerställa att dessa fungerar.

Under föregående år noterades brister kopplat till nämndens uppföljning av driftentreprenörer inom barmarksrenhållning och vinterväghållning. Nämnden har arbetat för att utveckla uppföljning avseende avtal med driftentreprenörer, där fokus för året främst varit vinterväghållning. Nämnden har bland annat genomfört en omorganisation för att tydliggöra arbetet med gatudriften.

## **Räkenskaper**

Räkenskaperna bedöms ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ekonomisk ställning. Räkenskaperna bedöms vara upprättade i enlighet med gällande lagstiftning och god redovisnings-sed.

## **Uppföljning av tidigare års granskningar**

Nämnden har i huvudsak vidtagit åtgärder utifrån revisorernas rekommendationer i föregående års granskningar. De väsentligaste rekommendationerna som återstår att genomföra är att införa en ny diarierutin samt att säkerställa att delegationsbeslut fattas och anmäls med stöd av gällande delegationsordning.

# Innehåll

<b>1. Årets granskning .....</b>	<b>1</b>
<b>2. Verksamhet och ekonomi .....</b>	<b>1</b>
2.1 Verksamhetsmässigt resultat.....	2
2.2 Ekonomiskt resultat.....	4
<b>3. Intern kontroll.....</b>	<b>5</b>
<b>4. Räkenskaper.....</b>	<b>8</b>
<b>5. Uppföljning av tidigare års granskning .....</b>	<b>8</b>

## **Bilagor**

Bilaga 1 - Årets granskningar .....	9
Bilaga 2 – Uppföljning av lämnade rekommendationer .....	16
Bilaga 3 – Bedömningskriterier .....	18

# 1. Årets granskning

Den årliga revisionen omfattar granskningar och bedömningar inom följande områden:

- Verksamhet och ekonomi
- Intern kontroll
- Räkenskaper

Revisionen har utförts enligt kommunallagen, andra tillämpliga lagar, reglementet för stadsrevisionen samt god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning av nämndens verksamhet. Kriterier för bedömning redovisas i bilaga 3.

I rapporten redovisas resultat och bedömningar utifrån revisionsårets granskningar. De granskningar som genomförts under revisionsåret redovisas närmare i bilaga 1.

En uppföljning av i vilken utsträckning nämnden åtgärdat rekommendationer i tidigare års granskningar redovisas översiktligt i rapporten och mer detaljerat i bilaga 2.

De förtroendevalda revisorerna har träffat representanter för nämnden våren 2019 i samband med genomgång av 2018 års granskning och avstämning inför år 2019.

Granskningsledare har varit Charlotta Hjerdt vid revisionskontoret och Peter Alm vid PwC.

Årsrapporten har faktakontrollerats av förvaltningen.

## 2. Verksamhet och ekonomi

I detta avsnitt redovisas en granskning av om nämndens resultat är förenligt med kommunfullmäktiges mål samt följt de beslut, riktlinjer, lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten. Vidare redovisas om nämnden har genomfört sitt uppdrag med tillgängliga resurser samt haft en styrning och uppföljning mot mål och beslut.

Sammantaget bedöms att trafiknämnden har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Bedömningen grundar sig på iakttagelser som redovisas i avsnitt 2.1 och 2.2.

## 2.1 Verksamhetsmässigt resultat

Revisionen konstaterar att nämndens verksamhetsmässiga resultat för 2019 delvis är förenligt med de mål som fullmäktige fastställt. Nämnden bedöms ha bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Bedömningen grundas på granskning av nämndens redovisning i verksamhetsberättelsen vad gäller måluppfyllelse samt på övriga granskningar som genomförts under året.

Nämndens verksamhetsberättelse bedöms ge en rättvisande bild av det verksamhetsmässiga resultatet. Nämnden har avrapporterat resultat av beslutade mål. Redovisningen ger rimliga förutsättningar för att bedöma måluppfyllelse.

I verksamhetsberättelsen redovisar nämnden att den bidrar till att uppfylla fullmäktiges tre inriktningsmål. Nämnden bedömer att sju av tio av kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet har uppfyllts. Tre av verksamhetsmålen redovisas som delvis uppfyllda. Två av dessa mål berör nämndens kärnverksamhet, såsom framkomlighet samt trygghet, säkerhet och renhållning.

Kommunfullmäktiges mål 1.2. *Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i* bedöms av trafiknämnden som delvis uppfyllt. Anledningen till detta är framför allt utfallet på de indikatorer som rör *stockholmarnas upplevelse av trygghet i stadsmiljön, renhållning och städning, skötsel av park och grönområden, nöjdhet med stadsmiljön samt nöjdhet med snöröjning/sandning*. Dessa indikatorer når inte upp till nämndens målvärde för året.

För att förbättra resultatet avseende måluppfyllelsen arbetar trafikkontoret med trygghetsinsatser. Detta sker bland annat inom ramen för det lokala utvecklingsarbetet som genomförs i samverkan med stadsdelsnämnderna. En trygghetschef har också anställts för att samordna trygghetsarbetet. När det gäller barmarksrenhållning och vinterväghållning har kontoret under året utvecklat arbetsmetoder för en bättre kontroll och uppföljning av driftentreprenader, bland annat genom en omorganisation och genom framtagande av rutinbeskrivning för uppföljning. Detta har till viss del implementerats och fokus har främst varit på vinterväghållningen. Under kommande år ska även andra avtalsområden inkluderas, såsom renhållning.

För målet 2.1. *Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv* visar sex av de sju indikatorer på avvikelser. Det gäller *nöjdhet med bemötande, effektivitet, information, kompetens, rättssäkerhet, tillgänglighet och kontakter med staden som myndighet*. För flera av indikatorerna saknas utfall för 2018 vilket gör att jämförelse mellan åren inte är möjlig. Under 2019 har trafikkontoret etablerat ett servicecenter som ska underlätta företagares kontakt med kontorets verksamheter.

Målet 2.3. *Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet* bedöms som delvis uppfyllt. Det beror på att nämnden inte når målvärdena för ett antal indikatorer. Detta gäller bland annat *Andel miljöbränsle i stadens etanol- och biogasfordon, Antal publika laddplatser och Cykelantal*. Anledningen till utfallet avseende miljöbränsle hänförs till konsekvenser av en drivmedelsupphandling. Upphandlingen har resulterat i längre sträckor för tankning av gas, vilket gör att förare väljer närmare alternativ. Inte heller föregående år uppnåddes målvärdet för indikatorn. Årets resultat har försämrats något jämfört med föregående år.

Vidare arbetar trafikkontoret för att möjliggöra för de privata aktörerna att kunna sätta upp fler laddplatser runt om i staden. Bland annat genom att avtalstider har förlängts. Samarbetet med elnätsbolaget Ellevio har förenklats för små aktörer att sätta upp laddare. När det gäller cykelantalet har en försämring skett jämfört med 2018. Enligt nämnden beror detta på att 2018 var ett varmare år med mindre nederbörd jämfört med 2019, varför årets utfall är lägre.

Revisionskontoret har genomfört en granskning av genomförande av cykelmiljarden. Granskningen visar att nämnden säkerställt användningen av medlen som beslutats inom ramen för cykelmiljarden. Mer information finns i *Bilaga 1 Årets granskningar*.

Revisionens granskning visar att det finns grunder för nämndens målbedömning.



## 2.2 Ekonomiskt resultat

### 2.2.1 Driftverksamhet

Nämnden redovisar följande utfall och avvikelser för år 2019:

Driftverksamhet (mkr)	Budget 2019	Bokslut 2019			Budgetavvikelse 2018
		Utfall	Avvikelse		
Kostnader	2 379	2 360	19	1 %	- 23, 1
varav kapitalkostnader	648	616	32	5 %	12,5
Intäkter	1 838	1 913	75	4 %	132
<b>Verksamhetens nettokostnader</b>	<b>541</b>	<b>447</b>	<b>94</b>	<b>5 %</b>	<b>109</b>

Av ovanstående redovisning framgår att nämndens utfall avviker med + 94 mnkr i förhållande till budgeten. Utfallet visar att nämndens resultat rymts inom budget. Nämnden bedöms ha bedrivit verksamheten från en ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Nämndens intäkter har ökat under 2019, vilket främst beror på en ökning avseende markupplåtelser. På kostnadssidan har kostnader för avskrivningar och räntor varit lägre än budgeterat.

Nämndens kostnader för vinterväghållning har under året varit 13,9 mnkr lägre än budgeterat. Detta hänförs till den milda vintern under slutet av 2019. Jämfört med föregående år har kostnaderna för vinterväghållning totalt varit något högre under 2019.

När det gäller nämndens intäkter avseende parkering och felparkering uppgick dessa sammanlagt till 1 351 mnkr, jämfört med budget om 1 361 mnkr. Jämfört med 2018 har intäkterna för parkering ökat, vilket enligt nämnden beror på införandet av plan för parkering<sup>1</sup> som skett succesivt runtom i staden sedan 2015.

---

<sup>1</sup> Plan för parkering är stadens parkeringsstrategi (KF 2016-06-27, § 13) som beskriver ett helhetsperspektiv på parkering för en trafikstyrande effekt. Planen innehåller bland annat information om parkeringsavgifter, avgiftsnivåer för boendeparkering och avgifter för nyttoparkering för företagsfordon.

## 2.2.2 Investeringsverksamhet

Investeringsverksamhet (mnkr)	Budget 2019	Bokslut 2019		Budget-avvikelse 2018
		Utfall	Avvikelse	
Utgifter	1 230	1 033	197	515
Inkomster	115	100	-15	-25
<b>Nettoutgifter</b>	<b>1 115</b>	<b>933</b>	<b>182</b>	<b>490</b>

Nämndens utfall för investeringsverksamheten avviker med + 182 mnkr i förhållande till budget. Större negativa avvikelser finns i projekt som bedrivs inom ramen för projektet Grönare Stockholm<sup>2</sup>. Nämnden har haft utmaningar med att genomföra Grönare Stockholm i enlighet med den fördelning av medel som kommunfullmäktige beslutade om i budget 2017. Detta gör att projekt har försenats och att arbetet kommer att fortsätta under 2020. Projekt som har försenats är bland annat byggnationen av en park på Vårbergstoppen, som på grund av komplex förhandling byggstartas först under 2020. Vidare har aktivitetsparken Måsen i Farsta blivit försenad på grund av att entreprenören inte kunde leverera i den omfattning som planerades i början av året. Byggstart för Hagdalen i Hagsätra senarelades på grund av förseningar i upphandling då de anbud som inkom var för höga.

Avvikelse noteras även inom nämndens långsiktiga investeringsplan, bland annat inom reinvesteringsprogrammet för trafiksignaler<sup>3</sup>. Programmet har försenats på grund av att utbytet av LED lampor och styrapparater skjutits fram till 2020 och 2021. Detta beror på att entreprenören blivit försenad. Enligt nämnden är entreprenörsmarknaden avseende trafiksignaler begränsad.

Nämnden har förklarat avvikelserna på ett tillfredsställande sätt.

## 3. Intern kontroll

I detta avsnitt redovisas en granskning av nämndens interna kontroll. Av granskningen framgår bland annat i vilken utsträckning den interna kontrollen är en integrerad del i verksamhetens styrning

<sup>2</sup> Investeringsprojekt för insatser om 300 mnkr på grönytor och grönområden som beslutades av kommunfullmäktige 2017. Enligt beslutet skulle medel förbrukas enligt följande: 70 mnkr 2017, 100 mnkr 2018 och 130 mnkr 2019.

<sup>3</sup> Reinvesteringsprogrammet för trafiksignaler är stadens plan för utbyte av trafiksignaler runt om i staden.

och uppföljning. Vidare om det finns systematiskt ordnade kontroller i organisation, system, processer och rutiner.

Den samlade bedömningen är att nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten i huvudsak har varit tillräcklig. Av genomförda granskningar framgår dock att väsentliga brister har noterats vad gäller nämndens arbete med kontinuitetsplanering. Nämnden behöver utarbeta och implementera kontinuitetsplaner samt genomföra tester och/eller övningar för att säkerställa att planerna är funktionella och uppdaterade. Vidare framkommer att nämnden behöver utveckla styrning och uppföljning avseende efterlevnad av dataskyddsförordningen. Mer information om granskningarna finns i *bilaga 1 Årets granskning*.

Arbetet med den interna kontrollen är en integrerad del i styrning och uppföljning. Vidare finns systematiskt ordnade kontroller i organisation, system, processer och rutiner. Årets granskning visar dock att nämnden behöver utveckla kontrollen avseende moms på hyres-/leasingfakturor.

Under föregående år noterades brister kopplat till nämndens uppföljning av driftentreprenörer inom vinterväghållning. Nämnden har arbetat för att utveckla uppföljning avseende avtal med driftentreprenörer, där fokus för året främst varit vinterväghållning. Under året har exempelvis en omorganisation genomförts, för att renodla gatudriften och uppföljningen av entreprenader för barmarksrenhållning och vinterväghållning. Därtill har kontrollrutinerna utvecklats. Ett projekt har initierats i syfte att stödja den nya organisationen i utvecklingsarbetet. Under kommande år ska även ytterligare avtalsområden inkluderas i utvecklingsarbetet. Mer information om granskningarna finns i *bilaga 1 Årets granskning*.

Nämnden har i huvudsak en organisation med tydlig fördelning av ansvar och befogenheter för att stödja verksamheten och att förhindra avsiktliga och oavsiktliga fel samt oegentligheter. Det finns riktlinjer och rutiner som bidrar till att säkerställa att verksamhetens mål uppfylls och att föreskrifter följs. Årets granskning avseende kontinuitetsplanering visar dock att nämnden behöver utveckla efterlevnad av stadens styrdokument avseende kontinuitetsplanering. Revisionskontorets granskning avseende dataskyddsförordningen visar att nämnden behöver informationsklassa alla informationstillgångar samt regelbundet och systematiskt inventera sina personuppgiftsbehandlings. I revisionskontorets granskning avseende planering för framkomlighet vid trafikstörande arbeten framkommer att

ansvar avseende framkomlighet är fördelad på flera olika verksamheter. Nämnden arbetar dock för att tydliggöra ansvarsfördelningen. Vidare visar den granskning som genomförts avseende hantering och rutiner avseende riktade statsbidrag och EU-bidrag att nämnden kan utveckla samordningen av bevakning och sökning av bidrag. Mer information om granskningarna finns i *bilaga 1 Årets granskning*.

Nämnden genomför årliga riskanalyser som fångar upp väsentliga risker samt hur de ska hanteras för att minimera risken för att verksamhetens mål inte uppnås. Nämnden har i sin internkontrollplan fastställt vilka åtgärder som ska hantera prioriterade risker. Kontroller enligt den interna kontrollplanen följs upp systematiskt och fortlöpande. De avvikelser som påträffats har dokumenterats och åtgärder har genomförts eller föreslagits.

Nämnden har en i huvudsak tillfredsställande uppföljningsstruktur. Rapporteringen ger en aktuell, rättvisande och tillförlitlig information om verksamhet och ekonomi. Nämnden arbetar för att utveckla system och rutiner för uppföljning av verksamhet som uppdragits åt annan att utföra. Den granskning som revisionskontoret genomfört avseende nämndens delegationsordning visar dock att nämnden behöver utveckla sin uppföljning av att delegationsbeslut fattas och anmäls med stöd av gällande delegationsordning. Vidare visar granskningen avseende cykelmiljarden att nämnden behöver säkerställa att planen efterlevs och genomförs. Enligt uppgift från trafikkontoret ska detta genomföras i samband med översynen av cykelplanen som pågår. Mer information om granskningarna finns i *bilaga 1 Årets granskning*.

Nämndens prognossäkerhet i årets tertialrapporter har inte varit helt tillräcklig. Avvikelsen mellan den prognos som lämnades avseende driftbudgeten i tertialrapport 2 och utfallet vid bokslutet blev 15 procent. Det är främst de ökade intäkterna för markupplåtelse och minskade kapitalkostnader som är anledningen till avvikelsen. När det gäller investeringsbudgeten är avvikelsen mellan prognosen i tertialrapport 2 och utfallet vid bokslutet 11 procent. Anledningen till avvikelsen har främst med förseningar inom projekt att göra. Även tidigare år har nämnden redovisat avvikelser avseende prognos mellan tertialrapport två och bokslutet. Nämnden har dock redovisat avvikelserna på ett tillfredsställande sätt.

Under året har revisionen, utöver de granskningar som beskrivits ovan, även genomfört granskningar som omfattat intern kontroll i

inköpsprocessen, intäktsprocessen, investeringsprocessen och lönehantering. Den interna kontrollen bedöms i allt väsentligt vara tillräcklig i de genomförda granskningarna.

Under året har revisionen även genomfört en granskning av nämndens arbete för att säkerställa framkomlighet i samband med gatuarbete. Sammantaget bedöms att nämnden bedriver ett ändamålsenligt arbete för att säkerställa framkomligheten.

## 4. Räkenskaper

I detta avsnitt redovisas en bedömning av om nämndens räkenskaper är rättvisande, upprättade enligt lag om kommunal bokföring och redovisning samt följer god redovisningssed. Bedömningen baseras på en granskning av nämndens bokslut och på övriga granskningar som genomförts under året.

Räkenskaperna bedöms ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ekonomisk ställning. Räkenskaperna bedöms vidare vara upprättade i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed.

## 5. Uppföljning av tidigare års granskning

Tidigare års granskning av nämndens verksamhet har utmynnat i ett antal rekommendationer. Revisionen gör årligen uppföljningar för att bedöma om nämnden har vidtagit åtgärder utifrån tidigare lämnade rekommendationer. Rekommendationer som följts upp under 2019 redovisas i *Bilaga 2 Uppföljning av lämnade rekommendationer*.

Uppföljning visar att nämnden i huvudsak har vidtagit åtgärder utifrån revisionens rekommendationer. De väsentligaste rekommendationerna som återstår att genomföra är att uppdatera riktlinjerna för diarieföring samt att säkerställa att delegationsbeslut fattas och anmäls med stöd av gällande delegationsordning.

## Bilaga 1 - Årets granskningar

### Granskningar under perioden april 2019- mars 2020

---

#### Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi

##### Planering av framkomlighet i samband med gatuarbete

En granskning har genomförts för att bedöma om trafiknämnden bedriver ett ändamålsenligt arbete för att säkerställa framkomlighet och tillgänglighet för stadens invånare i samband med gatuunderhåll.

Den sammanfattande bedömningen är att trafiknämnden bedriver ett ändamålsenligt arbete för att säkerställa framkomlighet och tillgänglighet för stadens invånare i samband med gatuarbeten.

Bedömningen grundar sig på att det finns en organisation och rutiner för arbetet, även om ansvarsfördelning för olika delar i arbetet är uppdelat på olika avdelningar och enheter. Insatser pågår för att säkerställa samordning och planering i samband med gatuarbete, bland annat genom projektet TITAN (tillståndsgivning och incitament för minskad trafikpåverkan). Samverkan sker internt samt med andra nämnder och bolag, likväl som på regional nivå. Det sker en analys och inventering av pågående projekt i samband med planering, bland annat genom samordning av trafikplaneringsplaner (TA-planer), men även genom den samordning som sker i tidiga skeden när det gäller systemet GSP (gatuarbete samordnad projektplanering). Uppföljning av arbetet sker genom de kontrollanter som har projekterats, samt av de trafikingenjörer som handlägger TA-planer.

#### Intern kontroll

##### Genomförande av cykelmiljarden

Mellan åren 2012-2018 har trafiknämnden haft i uppdrag att för en miljard kronor genomföra cykelinfrastrukturåtgärder runt om i Stockholm, även kallad cykelmiljarden. En granskning har genomförts för att bedöma om trafiknämnden säkerställt användningen av de medel som avsatts för att genomföra cykelmiljarden.

Den sammanfattande bedömningen är att nämnden säkerställt användningen av medlen. Bedömningen grundas på att nämnden har haft en styrning i samband med genomförandet av cykelmiljarden.

En styrgrupp och åtgärdsgrupp har arbetat löpande under projekt-tiden. Avrapportering har skett till trafikroteln och trafiknämnden. Genom slutredovisningar av projekt samt årliga rapporter av genomförda prioriterade cykelåtgärder har nämnden säkerställt en löpande uppföljning av cykelmiljarden. Nämnden har i huvudsak genomfört cykelmiljarden i enlighet med beslut och övriga styrdokument. Hänsyn har tagits till de intentioner och prioriteringar som anges i cykelplanen, till exempel när det gäller breddning av cykelbanor och vilka sträckor som ska prioriteras. Däremot har de beslutade indikatorerna i cykelplanen inte följts upp i sin helhet. Detta ska enligt uppgift från trafikkontoret genomföras i samband med den översyn av cykelplanen som pågår. Då cykelplanen utgör grund för stadens intentioner avseende cykeltrafiken är det viktigt att trafiknämnden säkerställer att planen efterlevs och genomförs.

### **Implementering av dataskyddsförordningen (GDPR)**

En granskning har genomförts av stadens följsamhet till dataskyddsförordningen. Syftet med granskningen har varit att bedöma hur implementeringen av förordningen har genomförts.

Granskningen har omfattat stadens nämnder och kommunstyrelsen.

Granskningen har visat att nämndens arbete med personuppgiftshanteringar inte är helt tillräckligt. Det kvarstår arbete innan nämndens arbete med personuppgiftshanteringar uppnår kraven i dataskyddsförordningen. I granskningen har framkommit att nämnden har utsett dataskyddssombud och anmält denne till Datainspektionen. För övriga delar som granskats finns avvikelser inom bland annat följande områden som rör styrning och uppföljning av arbetet med att efterleva dataskyddsförordningen; Förvaltningen arbetar inte regelbundet och systematiskt med inventering av personuppgiftsbehandlingar. Det saknas en rutin för implementering av personuppgifter, men detta ska enligt uppgift tas fram. Nämndens registerförteckning saknar en del information, såsom överföring till tredje land och kategori på mottagare. Vidare har förvaltningen inte informationsklassat alla sina informationstillgångar.

Revisionskontoret rekommenderar att nämnden;

- Utvecklar styrning och uppföljning av arbetet med att efterleva dataskyddsförordningen.
- Informationsklassar alla informationstillgångar samt regelbundet och systematiskt inventerar sina personuppgiftsbehandlingar.

### **Kontinuitetsplanering**

En granskning har genomförts av stadens styrning och uppföljning av den kontinuitetsplanering som ska finnas för att minimera skadan av begränsad tillgång till informationsteknik.

Den sammanfattande bedömningen är att nämndens arbete med kontinuitetsplanering inte är tillräckligt.

Nämnder och bolag har ansvar för att årligen upprätta en risk- och sårbarhetsanalys och vid förekommande fall kontinuitetsplaner för de kritiska åtaganden som identifierats i risk- och sårbarhetsanalysen.

Granskningen visar trafiknämnden inte har upprättat kontinuitetsplaner som säkerställer att verksamhet som är beroende av IT-system kan upprätthållas vid en störning som medför att tillgång till IT-systemen saknas. Att det saknas kontinuitetsplaner utgör en risk, i första hand med hänvisning till att verksamheten saknar den grundläggande dokumentation som krävs för att upprätthålla verksamheten om tillgången till IT- och informationssystemen slås ut men också för att det kan skapa ett personberoende.

Sammanfattningsvis bedöms att nämndens arbete med kontinuitetsplanering inte är tillräckligt. Utifrån redovisade iakttagelser och bedömningar lämnas följande rekommendationer;

- Utarbeta och implementera kontinuitetsplaner för nämndens tidskritiska åtaganden enligt stadens styrdokument.
- Genomföra tester och/eller övningar för att säkerställa att kontinuitetsplanerna är funktionella och uppdaterade.

### **Delegationsordning**

En granskning har genomförts av om nämndens delegationsordning och återrapportering överensstämmer med kommunallagens bestämmelser. Granskningen har avgränsats till;

- Om det är tydligt hur beslut ska fattas inom nämndens ansvarsområde
- Nämndens interna kontroll avseende delegationsbeslut

Den sammantagna bedömningen är att nämndens delegationsordning och återrapportering i huvudsak överensstämmer med



kommunallagens bestämmelser. Det finns inte någon standardregel för hur delegationsbeslut ska registreras, men nämnden håller bland annat på att ta fram en digital rutin för anmälan av delegationsbeslut. Det saknas systematisk uppföljning av att delegationsbeslut fattas och anmäls med stöd av gällande delegationsordning.

Mot bakgrund av ovanstående rekommenderas nämnden att;

- Genomföra uppföljning och kontroll av att delegationsbeslut fattas och anmäls med stöd av gällande delegationsordning.

### **Hantering och rutiner avseende riktade statsbidrag och EU-bidrag**

En granskning har genomförts i syfte att bedöma om trafiknämnden har en hantering som säkerställer att de söker de riktade statsbidrag och EU-bidrag de är berättigade till.

Den sammanfattande bedömningen är att nämnden delvis har en hantering som säkerställer att de söker de riktade statsbidrag och EU-bidrag de är berättigade till. Bedömningen grundas på att de saknas en samordnande funktion med ansvar för att bevaka och analysera behovet av att söka riktade statsbidrag, förutom för bidrag avseende stadsmiljöavtal, I dagsläget är det snarare upp till respektive medarbetare att hitta och söka lämpliga bidrag.

Utifrån genomförd granskning rekommenderas nämnden att säkerställa;

- Att det förutom för stadsmiljöavtal, finns en samordnande funktion med ansvar för att bevaka, analysera behov av och att söka riktade statsbidrag.

### **Intern kontroll avseende momshantering**

En granskning har genomförts i syfte att bedöma den interna kontrollen avseende momshantering.

Den sammanfattande bedömningen är att den interna kontrollen inte är helt tillräcklig. Bedömningen grundar sig på att nämnden saknar en uppföljande kontroll avseende moms på hyres-/leasingfakturor. Den stickprovskontroll som genomförts inom ramen för granskningen visar på stora brister i redovisningen av moms kopplat till denna avdragsbegränsning.

Mot bakgrund av resultatet från granskningen rekommenderas trafiknämnden att;

- Säkerställa att avdrag för moms sker med korrekt belopp för kostnader där avdragsbegränsningar råder.

### **Intern kontroll avseende lönehantering**

En granskning har genomförts i syfte att bedöma den interna kontrollen avseende hantering av personalkostnader och löneutbetalningar.

Den sammanfattande bedömningen är att trafiknämndens interna kontroll i granskad rutin är tillräcklig. Bedömningen grundar sig på de iakttagelser som gjorts i granskningen, som visar att elektronisk attest används på löneutbetalningslistorna i LISA självservice. Vidare visar den genomförda processgenomgång som gjorts av fem flöden inte på några avvikelser. Genomgången har omfattat kontroll av att anställningsavtal finns, korrekt löneökning har registrerats samt att korrekt lön har utbetalats.

### **Intern kontroll i investeringsprocessen**

En granskning har genomförts i syfte att bedöma den interna kontrollen i investeringsprocessen.

Den sammanfattande bedömningen är att den interna kontrollen i investeringsprocessen är tillräcklig. Granskningen visar att klassificering av tillgångarna överensstämmer med god redovisningssed, att avskrivning i allt väsentligt görs i enlighet med stadens riktlinjer, att granskade utgifter är hänförliga till investeringsprojekten och går att matcha mot beställningsnummer. Risker har bedömts och åtgärder har vidtagits i syfte att förebygga oegentligheter och korruption kopplat till investeringsprojekt. De riktlinjer som finns avseende anläggningstillgångar är dock inte uppdaterade i enlighet med *Rådet för kommunal redovisnings* rekommendationer som gäller från årsskiftet 2019.

Mot bakgrund av detta rekommenderas nämnden att;

- Uppdatera nämndens lokala styrande och stödjande dokument med hänvisning till *Rådet för kommunal redovisnings* rekommendationer som gäller från årsskiftet 2019.

Sedan föregående år kvarstår även följande rekommendationer;

- Rutiner för att hindra att redovisning sker på redan avslutade projekt bör övervägas.

- En bedömning av orsaken till att matchning mellan befintlig anläggning och större investeringsprojekt inte gjorts bör göras för varje enskilt projekt/anläggning. Bedömningen bör dokumenteras.

### **Intern kontroll i intäktprocessen**

En granskning har genomförts i syfte att bedöma den interna kontrollen i intäktprocessen avseende försäljning av verksamhet.

Den sammanfattande bedömningen är att den interna kontrollen är tillräcklig. Bedömningen grundas på att nämnden har dokumenterade regler, rutiner och ansvarsfördelning avseende fakturering. Ett stickprov har genomförts inom ramen för granskningen och visar inte på några större avvikelser.

### **Intern kontroll i inköpsprocessen**

En granskning har genomförts i syfte att bedöma den interna kontrollen i inköpsprocessen.

Den sammanfattande bedömningen är att den interna kontrollen är tillräcklig. Granskningen, som främst utförts genom stickprovskontroller, visar att transaktionerna är korrekt hanterade avseende bokföringsunderlag, betalningstidpunkt, bokföringstidpunkt samt kontering. I genomfört stickprov har inga avsteg från stadens regler eller LOU noterats. Per april 2019 uppgick nämndens systemutnyttjande av inköpssystemet till 98 procent, vilket är en av de högsta i staden.

### **Intern kontroll avseende behörighets- och attesthantering**

En granskning har genomförts i syfte att bedöma den interna kontrollen avseende behörighets- och attesthantering i Agresso.

Den sammanfattande bedömningen är att den interna kontrollen är tillräcklig avseende hantering av behörigheter och attesträtter. Granskningen, som främst utförts genom stickprovskontroller, visar att det finns behörighetsblanketter för registrerade behörigheter, att dessa är undertecknade av behöriga och överensstämmer med registrerade behörigheter. I granskningen konstateras även att det inte finns några otillåtna rollkombinationer bland nämndens behörigheter. Det finns en rutin för löpande uppföljning av behörigheterna.

Det finns en aktuell undertecknad attestförteckning som överensstämmer med registrerade attesträtter. Det finns även ett attestkort för förvaltningschefen samt namnteckningsprov för samtliga

attestanter i genomfört stickprov. Vidare finns en rutin för löpande uppföljning av attesträtterna.

## Bilaga 2 – Uppföljning av lämnade rekommendationer

### Årlig och fördjupad granskning

Årsrapport	Rekommendation	Vidtagit åtgärder			Kommentar
		Ja	Delvis	Nej	
ÅR 2016	<b>Underhåll av investeringar</b> Nämnden bör stärka kontrollen genom förbättrad uppföljning och återrapportering.	X			Nämndens kontroll har stärkts genom förbättrad uppföljning och återrapportering kring reinvesteringar av gatuytor. Till investeringsprogrammet för gatuytor tas ett arbetsprogram fram årligen, som beslutas av nämnden. För 2019 beslutades detta program av nämnden i februari. Respektive projekt som genomförs inom ramen för arbetsprogrammet slutredovisas till trafiknämnden i slutredovisnings- PM.
ÅR 2017	<b>Diarieföring</b> Nämnden bör uppdatera riktlinjerna för diarieföring.		X		Det pågår en uppdatering av riktlinjerna för diarieföring som ännu inte är klar.
ÅR 2018	<b>Kontroller av entreprenörer</b> Nämnden bör säkerställa att kontroller av entreprenörerna sker utifrån de krav som trafikkontoret ställer på entreprenörerna i klottersaneringsavtalen. Detta för att brister i kontroller kan öppna upp för oegentligheter där stadens förtroende och anseende kan skadas.	X			Kontroll sker av före- och efterbilder av alla ärenden som kommer in till kontoret avseende klotter. Först när före- och efterbilder inkommit och kontrollerats godkänns entreprenörens arbete. Stickprov tas på de ärenden som godkänts. Tid finns avsatt för detta en gång i veckan. Entreprenörerna ska även genomföra egenkontroller som skickas in till och kontrolleras av trafikkontoret. Utöver detta genomförs flygande inspektioner där kontroller av de kemikalier som entreprenörerna använder genomförs.
ÅR 2019	<b>Delegationsordning</b> Nämnden rekommenderas att genomföra uppföljning och kontroll av att delegationsbeslut fattas och anmäls med stöd av gällande delegationsordning.		X		En granskning genomfördes 2017 där nämnden rekommenderades att genomföra uppföljning och kontroll av beslut fattade med stöd av delegation anmäls på ett tillfredsställande sätt. Den uppföljande granskning som genomfördes under 2019 visar att nämnden ännu inte genomför uppföljning och kontroller. Rekommendationen kvarstår därför.
ÅR 2019	<b>Genomförande av cykelmiljarden</b> Nämnden rekommenderas att i samband med översyn av cykelplanen säkerställa att dess intentioner efterlevs och följs upp.				Granskningen följs upp 2020.
ÅR 2019	<b>Momshantering</b> Nämnden rekommenderas att säkerställa att avdrag för moms sker med korrekt belopp för kostnader där avdragsbegränsningar råder				Granskningen följs upp 2020.
ÅR 2019	<b>Investeringsprocessen</b> Nämnden rekommenderas att;  – Uppdatera nämndens lokala styrande och stödande dokument med hänvisning till Rådet för kommunal redovisningsrekommendationer som gäller från årsskiftet 2019.  Sedan föregående år kvarstår även följande rekommendationer:				Granskningen följs upp 2020.

Årsrapport	Rekommendation	Vidtagit åtgärder			Kommentar
		Ja	Delvis	Nej	
	<p>– Rutiner för att hindra att redovisning sker på redan avslutade projekt bör övervägas.</p> <p>– En bedömning av orsaken till att matchning mellan befintlig anläggning och större investeringsprojekt inte gjorts bör göras för varje enskilt projekt/anläggning. Bedömningen bör dokumenteras.</p>				

**Revisionsprojekt**

Revisionsprojekt	Rekommendation	Vidtagit åtgärder			Kommentar
		Ja	Delvis	Nej	
Nr8/2017	<p><b>Direktupphandlingar</b> Nämnden rekommenderas att säkerställa att direktupphandlingar genomförs i enlighet med LOU och stadens riktlinjer för direktupphandling vad gäller konkurrensutsättning, seriositetsprövning och dokumentation.</p>	X			Nämnden har en direktupphandlingsgrupp och alla direktupphandlingar ska genomföras i samråd med denna grupp. Denna grupp följer upp och bevakar att direktupphandlingsgränsen inte överskrids. Det finns en rutin för dokumentation av direktupphandling och en sanningsförsäkran avseende jäv. Dessa ska skickas till upphandlingsgruppen för att direktupphandlingen ska bli godkänd. I Agresso skapas ett inköpsnummer i Agresso. Stockprovskontroller genomförs från en lista över fakturor som saknar inköpsnummer. Direktupphandlingsgruppen gör en årlig uppföljning av dokumenten som ska finnas kopplat till varje direktupphandling.
Nr 5/2019	<p><b>Implementering av dataskyddsförordningen</b> Nämnden rekommenderas att;</p> <p>– Utvecklar styrning och uppföljning av arbetet med att efterleva dataskyddsförordningen. – Att informationsklassa sina informationstillgångar samt regelbundet och systematiskt inventerar sina personuppgiftsbehandlingar.</p>				Granskningen följs upp 2020.
Nr 6/2019	<p><b>Kontinuitetsplanering</b> Nämnden rekommenderas att;</p> <p>– Utarbeta och implementera kontinuitetsplaner för nämndens tidskritiska åtaganden enligt stadens styrdokument. – Genomföra tester och/eller övningar för att säkerställa att kontinuitetsplanerna är funktionella och uppdaterade.</p>				Granskningen följs upp 2020.

## Bilaga 3 – Bedömningskriterier

Nedan redovisas de kriterier som ligger till grund för gjorda bedömningar. Bedömningarna avser såväl genomförandet som resultatet av verksamheten.

### Verksamhet och ekonomi

Att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt innebär att nämnden/styrelsen har uppnått kommunfullmäktiges mål samt följt de beslut, riktlinjer gällande lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten.

### Bedömningskriterier

Nämnden/styrelsen:

- Har ett resultat som är förenligt med fullmäktiges mål, beslut, och riktlinjer.
- Har genomfört sitt uppdrag med tillgängliga resurser.
- Har bedrivit verksamheten enligt gällande lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m.
- Har haft en styrning och uppföljning mot mål och beslut.

### Bedömning:

*Tillfredsställande*

Bedömningskriterier är i allt väsentligt uppfyllda. Det kan förekomma mindre avvikelser.

*Inte helt tillfredsställande*

Bedömningskriterier bedöms delvis uppfyllda. Det finns brister som måste åtgärdas.

*Inte tillfredsställande*

Bedömningskriterier bedöms inte vara uppfyllda. Det finns väsentliga brister som måste åtgärdas omgående.

## Intern kontroll

Den interna kontrollen är en process som utförs av nämnd/styrelse, förvaltnings- eller bolagsledning och personal. Den är en integrerad del i verksamhetens styrning och uppföljning. Processen säkerställer, med en rimlig grad av säkerhet, att verksamheten drivs effektivt, att lagar, förordningar och andra regler följs. Det lämnas en tillförlitlig finansiell redovisning och rättvisande rapportering om verksamheten.

## Bedömningskriterier

Nämnden/styrelsen:

- Har en organisation med tydlig fördelning av ansvar och befogenheter för att stödja verksamheten och att förhindra avsiktliga och oavsiktliga fel samt oegentligheter.
- Följer systematiskt och fortlöpande upp ekonomi och verksamhet, såväl för verksamhet i egen regi som för sådan som uppdragits åt annan att utföra, analyserar väsentliga avvikelser samt vidtar åtgärder vid behov.
- Genomför riskanalyser som fångar upp väsentliga risker samt hur de ska hanteras för att minimera risken för att verksamhetens mål inte uppnås. Nämnden/styrelsen har i en internkontrollplan fastställt vilka åtgärder som ska hantera prioriterade risker.
- Har riktlinjer och rutiner som bidrar till att säkerställa att verksamhetens mål uppfylls och att föreskrifter följs.
- Följer upp den interna kontrollen systematiskt och fortlöpande.
- Har en rapportering som ger en aktuell, rättvisande och tillförlitlig information om verksamhet och ekonomi.

## Bedömning:

*Tillräcklig*

Bedömningskriterierna är i allt väsentligt uppfyllda. Det kan förekomma mindre avvikelser.

*Inte helt tillräcklig*

Bedömningskriterierna bedöms delvis uppfyllda. Det finns brister som måste åtgärdas.

*Inte tillräcklig*

Bedömningskriterierna bedöms inte vara uppfyllda. Det finns väsentliga brister som måste åtgärdas omgående.



## **Räkenskaper**

Nämndens redovisning är upprättad enligt lagstiftning och god redovisningssed så att räkenskaperna ger en rättvisande bild av resultat och ställning.

## **Bedömningskriterier**

Nämndens:

- Redovisningen ger en rättvisande bild av resultat och ekonomisk ställning.
- Räkenskaper är upprättade enligt lagstiftning och god redovisningssed.

## **Bedömning:**

*Rättvisande*

Bedömningsmålen är i allt väsentligt uppfyllda. Det kan förekomma mindre avvikelser.

*Inte rättvisande*

Väsentliga brister finns som måste åtgärdas.